

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 28.03.2019

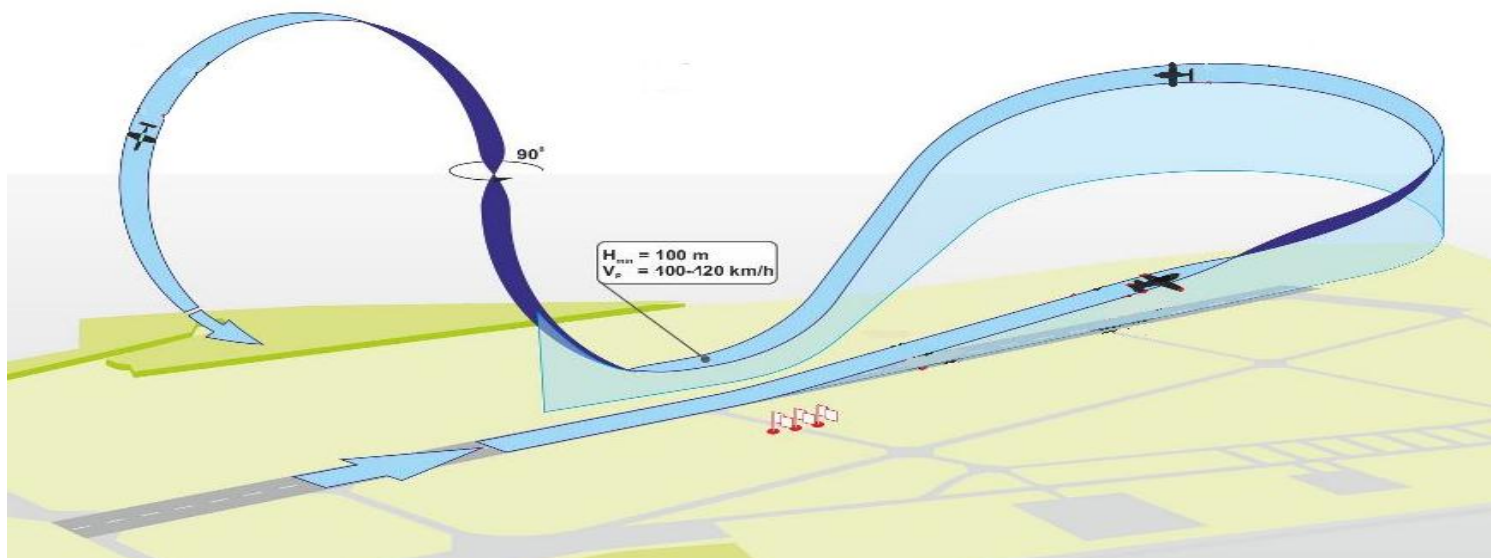

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

A może by tak zorganizować pokaz lotniczy?

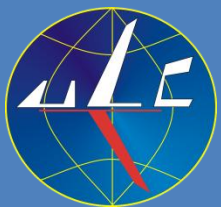
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

**Zanim rozpoczniesz planowanie pokazu lotniczego
zastanów się...**

Czy jesteś odpowiednią osobą, aby pełnić funkcję
Organizatora Pokazu Lotniczego ?

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

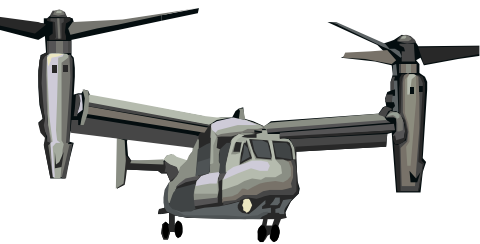
Organizator pokazu lotniczego

powinien się zastanowić i odpowiedzieć sobie na pytania:

Czy posiada odpowiednie merytoryczne?

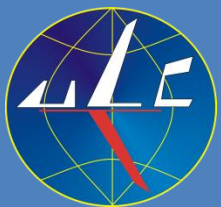
Czy ma w sobie predyspozycje kierownicze?

Czy fundusze, którymi dysponuje wystarczą na realizację pokazu?

Czy jest świadomy zagrożeń bezpieczeństwa związanych z organizacją i przeprowadzeniem pokazu lotniczego?

Czy jest gotów wziąć na siebie odpowiedzialność prawną za ludzi i mienie podczas pokazu lotniczego

POKAZY LOTNICZE

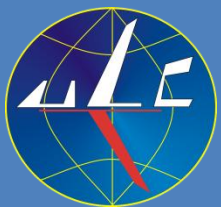
Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Organizator pokazu lotniczego

przygotowując pokaz lotniczy wraz z osobami funkcyjnymi musi mieć świadomość, że bierze również odpowiedzialność:

- za zaplanowanie,
- zorganizowanie
- bezpieczne przeprowadzenie operacji lotniczych naziemnych oraz powietrznych

w ramach pokazu lotniczego, realizując art. 123 ustawy – Prawo lotnicze.

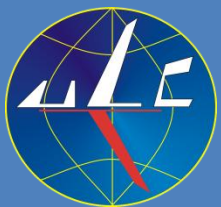
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Organizator pokazu lotniczego

powinien się zastanowić i odpowiedzieć sobie na pytanie:

**Czy posiadam odpowiednią wiedzę i doświadczenie,
aby zatrudnić właściwego?**

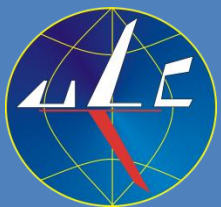

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Dyrektora Pokazu Lotniczego

jest najważniejszą osobą funkcyjną odpowiadającą za bezpieczne zorganizowanie i przeprowadzenie operacji lotniczych podczas pokazu lotniczego.

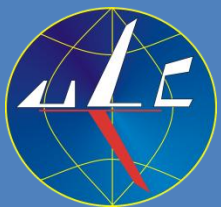
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Organizator pokazu lotniczego
zatrudniając Dyrektora Pokazu Lotniczego

Bierze pod uwagę:

Rodzaj posiadanych przez niego uprawnień, jego dotychczasowe doświadczenie odpowiednie do wielkości organizowanego pokazu lotniczego oraz do rodzaju statków powietrznych biorących udział w pokazie lotniczym.

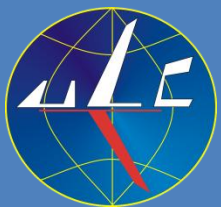

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Dyrektora Pokazu Lotniczego **zatrudnia osoby funkcyjne:**

- Kierownika Lotów,
- Kierownika Skoków Spadochronowych,
- Kierownika Programu Pokazu Lotniczego.

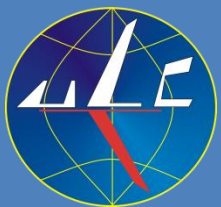
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Dyrektor Pokazu Lotniczego

- Powinien charakteryzować się szczególnymi cechami kierowniczymi, a przede wszystkim powinien posiadać stosowną wiedzę lotniczą,
- Powinien posiadać na bieżąco wiedzę z zakresu ustawy – Prawo lotnicze oraz w szczególności wiedzę z zakresu Rozporządzenia w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów lotniczych.

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Dyrektor Pokazu Lotniczego **powinien posiadać umiejętność :**

budowania dobrej atmosfery,
umożliwiającej skuteczną współpracę
nawet w sytuacji po powstaniu
napięcia lub ostrego konfliktu

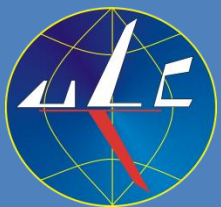
rozwiązywania sytuacji problemowych

przewodzenia osobom funkcyjnym
pokazu lotniczego znajdujących się
pod presją czasu

podejmowania, panowania nad
ewentualnym kryzysem pojawiającym
się podczas organizowania i
przeprowadzenia pokazu lotniczego,

rozumienia problemów i zachowań
uczestników pokazu lotniczego,

korygować z odpowiednim
wyprzedzeniem wcześniej podjęte
decyzje,

POKAZY LOTNICZE

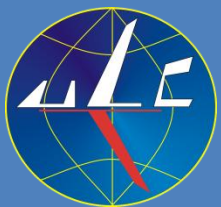
Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Dyrektor Pokazu Lotniczego powinien posiadać umiejętność :

przydzielania zadań osobom funkcyjnym oraz odpowiednio dobierać osoby do zadań tak, aby przydzielone im zadania nie kolidowały z ich uprawnieniami, przygotowaniem merytorycznym oraz predyspozycjami.

wzbudzania entuzjazmu i wskazywania, w jaki sposób osoby funkcyjne oraz uczestnicy mogą realizować swoje cele dzięki pełnemu zaangażowaniu w realizację celów jakim jest organizacja i bezpieczne przeprowadzenie pokazu lotniczego.

wysłuchiwanie odmiennych poglądów, szukania możliwości jak najkorzystniejszego rozwiązania różnych interesów podczas organizowania i prowadzenia pokazu.

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Dyrektor Pokazu Lotniczego

może także zatrudnić do pokazu lotniczego dodatkowe osoby funkcyjne takie jak:

- Zastępcę lub Zastępców Dyrektora Pokazu Lotniczego,
- Kierownika lub Kierowników Lotów,
- Kierownika lub Kierowników Skoków Spadochronowych,
- Kierownika Bezpieczeństwa Lotniczego,
- Zespół Reagowania Awaryjnego,
- Koordinatora Zespołu Reagowania Awaryjnego

i inne osoby funkcyjne w zależności od potrzeb wynikających z planowania pokazu lotniczego, ze szczególnym uwzględnieniem przez te osoby świadomości zagrożeń i odpowiedzialności za bezpieczne zorganizowanie i przeprowadzenie operacji lotniczych.

POKAZY LOTNICZE

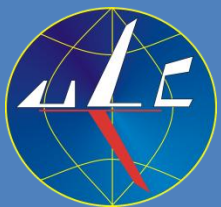
Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Dyrektor Pokazu Lotniczego

Jeżeli masz doświadczenie w zarządzaniu zasobami ludzkimi, dużymi projektami, przedsięwzięciami, dużymi ćwiczeniami - to planowanie organizacja oraz przeprowadzenie pokazu lotniczego jest dla Ciebie bardzo proste,

- jeżeli nie - no to masz problem.

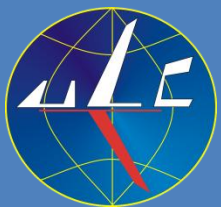
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2018 – **PLANOWANIE**

Organizator Pokazu Lotniczego
Dyrektor Pokazu Lotniczego

Od momentu podjęcia decyzji o realizacji przedsięwzięcia jakim jest pokaz lotniczy, **znajdźcie szanowni Państwo czas** na jego zaplanowanie, zorganizowanie oraz przeprowadzenie pokazu lotniczego!

POKAZY LOTNICZE

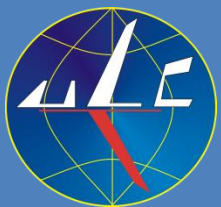
Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

PAMIETAJ:

**Brak planu działania, to prosta droga do porażki
w zakresie bezpiecznego zorganizowania
i przeprowadzenia pokazu lotniczego !!**

Wiele znakomitych pomysłów poległo tylko dlatego, że nie został dla nich
przygotowany solidny plan działania,
w którym byłyby zawarte wszystkie szanse, zagrożenia, cele i możliwości
realizacji takiego pomysłu.

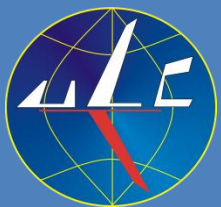

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Wizja lokalna

1. Wizja lokalna Organizatora oraz Dyrektora powinna się odbywać w asyście Zarządzającego lotniskiem/ lądowiskiem.
2. Zarządzający lotniskiem/lądowiskiem może dokonać znacznych ograniczeń w planach Organizatora jeżeli będzie to miało znaczenie np.: dla bezpieczeństwa wykonywania statutowych operacji lotniczych, organizacji naziemnego ruchu statków powietrznych; pojazdów i pieszych; zagrożeń zlokalizowanych w związku z pokazem lotniczym.
3. Wizja lokalna przeprowadzona w asyście Zarządzającego lotniskiem/ lądowiskiem może wskazać na lepsze rozwiązania usytuowania infrastruktury pokazu lotniczego, ponieważ tego typu pokazy już się odbywały na tym lotnisku i przyjęte rozwiązania sprawdziły się w praktycznej części realizacji pokazów lotniczych.
4. Organizator wraz Dyrektorem nie mogą wymuszać na Zarządzającym lotniskiem/ lądowiskiem zgody na umieszczenie określonej infrastruktury, na którą Zarządzający nie wyraża zgody ze względów bezpieczeństwa oraz wykonywanie określonych operacji powietrznych przez określone statki powietrzne.

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Czego powinniśmy oczekiwać po wizji lokalnej ?

usytuowania oraz wielkość wydzielonej przestrzeni powietrznej dla potrzeb pokazu, wielkość rejonu pokazu lotniczego, w której znajdują się między innymi:

strefa pokazu lotniczego,

wydzielone strefy
wlotowe, wylotowe oraz
strefa oczekiwania
statków powietrznych,

strefa dla publiczności,

linia pokazu,

miejsca kierowania
lotami tzw. wieża,
miejsca dla osób
funkcyjnych,

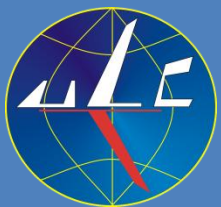
centralny punkt pokazu
lotniczego widoczny z
powietrza,

miejsca „cichego
wypoczynku”
wyznaczonego dla
pilotów uczestniczących
w pokazie,

miejsce ustawienia
sprzętu lotniczego
wyznaczonego do pokazu
lotniczego,

miejsce ustawienia
sprzętu lotniczego
wyznaczonego do
wystawy statycznej,

miejsca wystawy
statycznej dla statków
powietrznych biorących
udział w pokazie,

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Opis po wizji lokalnej powinien zawierać między innymi:

wyznaczone drogi startowe
oraz drogi kołowania dla
statków powietrznych
biorących udział w pokazie
lotniczym,

miejsca wystawy statycznej dla
statków powietrznych
biorących udział w pokazie,

wyznaczone drogi startowe
oraz drogi kołowania dla
statków powietrznych
biorących udział w pokazie
lotniczym,

płaszczyzny postojowe statków
powietrznych,

miejsca lądowania skoczków
spadochronowych,

miejsca planowanych startów,
lądowań (w tym awaryjnych)
oraz lotów bezałogowych
statków powietrznych,

miejsca startów i lądowania
balonów oraz lotów balonów
na uwięzi,

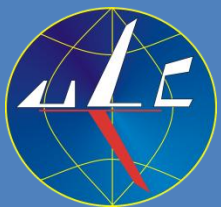
miejsca tankowania,

miejsca rozmieszczenia
środków gaśniczych,

miejsca rozłożenia materiałów
pirotechnicznych jeżeli mają
być użyte,

miejsce ustawienia pojazdów,
specjalistycznych oraz
urządzeń do wystawy
statycznej,

przeszkody lotnicze, o których
mowa w art. 87 ust. 2 ustawy,
zlokalizowane w strefie pokazu
lotniczego, z określeniem ich
rodzajów i wysokości,

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Opis po wizji lokalnej powinien zawierać między innymi:

planowane miejsca
rozmieszczenia służb
porządkowych oraz służb
informacyjnych,

planowane miejsce zespołu
reagowania awaryjnego jeżeli
występuje,

miejsca krytyczne
zlokalizowane w rejonie
pokazu lotniczego oraz poza
nim - takie jak stacje
paliwowe,

stacje trafo,

ujęcia wody pitnej itp.,

parkingi,

drogi dojazdowe,

drogi ewakuacyjne,

bramy ewakuacyjne,

planowane rozmieszczenie
służb tj. straży pożarnej,

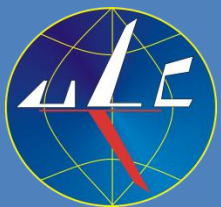
pogotowia ratunkowego,
punktów medycznych i innych
właściwych służb w zależności
od miejsca przeprowadzenia
pokazu lotniczego,

miejsca lokalizacji głównych
hydrantów
przeciwpożarowych,

potencjalne miejsca tworzenia
się dzikich stref publiczności,

bramki postojowe oraz drogi
kołowania statków
powietrznych wykonujących
loty widokowe jeżeli
występują.

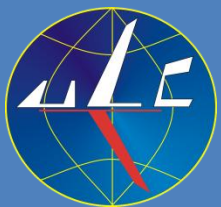
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Organizator Pokazu Lotniczego oraz **Dyrektor Pokazu Lotniczego** powinni przeprowadzić Checklist, czy:

- ✓ Przeanalizowano karty uczestników pokazu lotniczego
- ✓ Uzyskano zgodę na wydzieloną przestrzeń powietrzną na potrzeby pokazu lotniczego od instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego
- ✓ Opracowano system komend/ poleceń awaryjnych w komunikacji między kontrolą lotów a pilotami
- ✓ Wyznaczono dedykowaną pomoc medyczną dla załóg statków powietrznych
- ✓ Przygotowano plany statków powietrznych dla służb ratowniczych
- ✓ Zabezpieczono częstotliwość radiowa
- ✓ Podczas pokazu lotniczego planowane jest użycie świateł laserów

- ✓ Podczas pokazu lotniczego planowane są loty akrobacyjne między ustawionymi obiektami
- ✓ Podczas pokazu lotniczego planowane są loty polegające na imitacji działań ratowniczych, agrolotniczych, taktycznych, gaszenia pożaru, walk powietrznych, zawodów lotniczych
- ✓ W blokach pomiędzy pokazami planowane są loty widokowe/zapoznawcze statków powietrznych nie biorące udziału w pokazie lotniczym
- ✓ Podczas pokazu lotniczego planowane jest użycie materiałów pirotechnicznych na ziemi

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Organizator Pokazu Lotniczego oraz **Dyrektor Pokazu Lotniczego** powinni przeprowadzić Checklist (2), czy:

- ✓ Planowane jest użycie materiałów pirotechnicznych zabudowanych na statkach powietrznych
- ✓ Planowane jest użycie materiałów pirotechnicznych zabudowanych na statkach powietrznych
- ✓ Odbywać się będą skoki spadochronowe
- ✓ Będą brali w nim udział piloci zagraniczni
- ✓ Są planowane loty statków bezzałogowych
- ✓ Podczas pokazu lotniczego są planowane przeloty/loty balonów
- ✓ Podczas pokazu lotniczego są planowane loty balonów na uwięzi

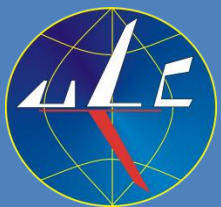
- ✓ Będzie komentator
- ✓ Przygotowano teksty zapowiedzi awaryjnych wygłaszanych dla publiczności, w sytuacjach zagrożenia
- ✓ Zapewniona będzie ciągła rejestracja lotów, tj. obraz (dzień/noc) i dźwięk oraz prowadzonej korespondencji radiowej (jeżeli występuje więcej niż 3 SP z napędem silnikowym)
- ✓ **Została przeprowadzona analiza ryzyka wraz z wprowadzonymi zaleceniami i ograniczeniami dotyczącymi warunków realizacji pokazu lotniczego !!**

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – Analiza ryzyka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lp.	Zagrożenie	Opis ryzyka (kutek)	Prawdopodobieństwo	Dotkliwość	Poziom ryzyka z tabeli	Zakres działania lub ograniczenia obniżającego poziom ryzyka	Prawdopodobieństwo po działaniach obniżających poziom ryzyka	Dotkliwość po działaniach obniżających poziom ryzyka	Poziom ryzyka z tabeli po działaniach obniżających poziom ryzyka	Osoby odpowiedzialne za działania obniżające poziom ryzyka (funkcja)	Uwagi dodatkowe
1.	Personel lotniczy	Zmęczenie fizyczne i psychiczne	4	C	Tolerowane	Właściwe zaplanowanie działań. Odciążenie personelu od innych zadań.	2	C	Tolerowane	Kierownik programu pokazu lotniczego	Zagrożenie to należy ściśle kontrolować.
		Błędne zrozumienie informacji	3	C	3C	Sprawdzenie zrozumienia przekazywanych informacji i w miarę możliwości przekazywanie ich na piśmie.	2	D	2D	Kierownik lotu i kierownik pokazu	
2.	Środowisko	Zderzenie z ptakiem	4	B	Nietolerowane	Korzystanie z usług sokołnika oraz wykorzystanie akustycznych urządzeń odstraszających	3	B	Tolerowane	Dyrektor pokazu	Zagrożenie to należy ściśle kontrolować.
		Zderzenia z dzikimi zwierzętami	3	C	3C	Monitorowanie terenu oraz płoszenie zwierzyny.	2	D	2D	Dyrektor pokazu	

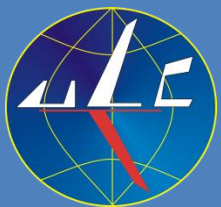
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Organizator Pokazu Lotniczego oraz **Dyrektor Pokazu Lotniczego** powinni przeprowadzić Checklist (3), czy:

- ✓ Opracowano wraz z dyrektorem pokazu lotniczego procedury reagowania w sytuacjach awaryjnych (np. ERP) wraz z zakresami odpowiedzialności dla części lotniczej
- ✓ Zostały przygotowane identyfikatory strefowe oraz kamizelki odblaskowe (np. w różnych kolorach, opisane) dla osób funkcyjnych
- ✓ Opracowano mapy terenu miejsca przeprowadzenia pokazu lotniczego
- ✓ Strefę/y dla publiczności, parkingi, wraz z określeniem odległości od granicy strefy akrobacji/pokazu

- ✓ Linie pokazu dla odpowiedniej kategorii prędkościowej statku powietrznego
- ✓ Wyznaczone miejsce/a kontroli lotów (kierownicy lotów)
- ✓ Miejsce/a wyznaczone do lądowań awaryjnych statków powietrznych
- ✓ Przeszkody lotnicze zlokalizowane w strefie pokazu, z określeniem ich rodzaju i wysokości, również z uwzględnieniem przeszkód dla skoczków spadochronowych
- ✓ Został dostarczony do właściwych władz lokalnych program i regulamin pokazu lotniczego

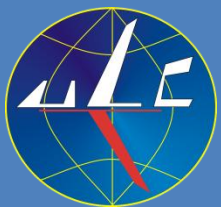
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Organizator Pokazu Lotniczego oraz **Dyrektor Pokazu Lotniczego** powinni przeprowadzić Checklist (4), czy:

- ✓ Centralny punkt pokazu lotniczego
- ✓ Miejsca rozlokowania ustawionych obiektów (np. pylony) na ziemi (dotyczy lotów akrobacyjnych wykonywanych między ustawionymi obiektami)
- ✓ Miejsce/a ustawienia statków powietrznych wyznaczonych do dynamicznego pokazu lotniczego
- ✓ Wyznaczone drogi kołowania z miejsc ustawienia statków powietrznych wyznaczonych do pokazu lotniczego (z zaznaczeniem minimalnych odległości separacyjnych od strefy publiczności)

- ✓ Miejsca ustawienia statków powietrznych wystawy statycznej
- ✓ Miejsce/a ustawienia pojazdów i innych urządzeń lotniskowych wystawy statycznej
- ✓ Miejsce/a postojowe statków powietrznych lotów widokowych/zapoznawczych
- ✓ Miejsce/a startów balonów
- ✓ Miejsce/a operacji statków bezzałogowych

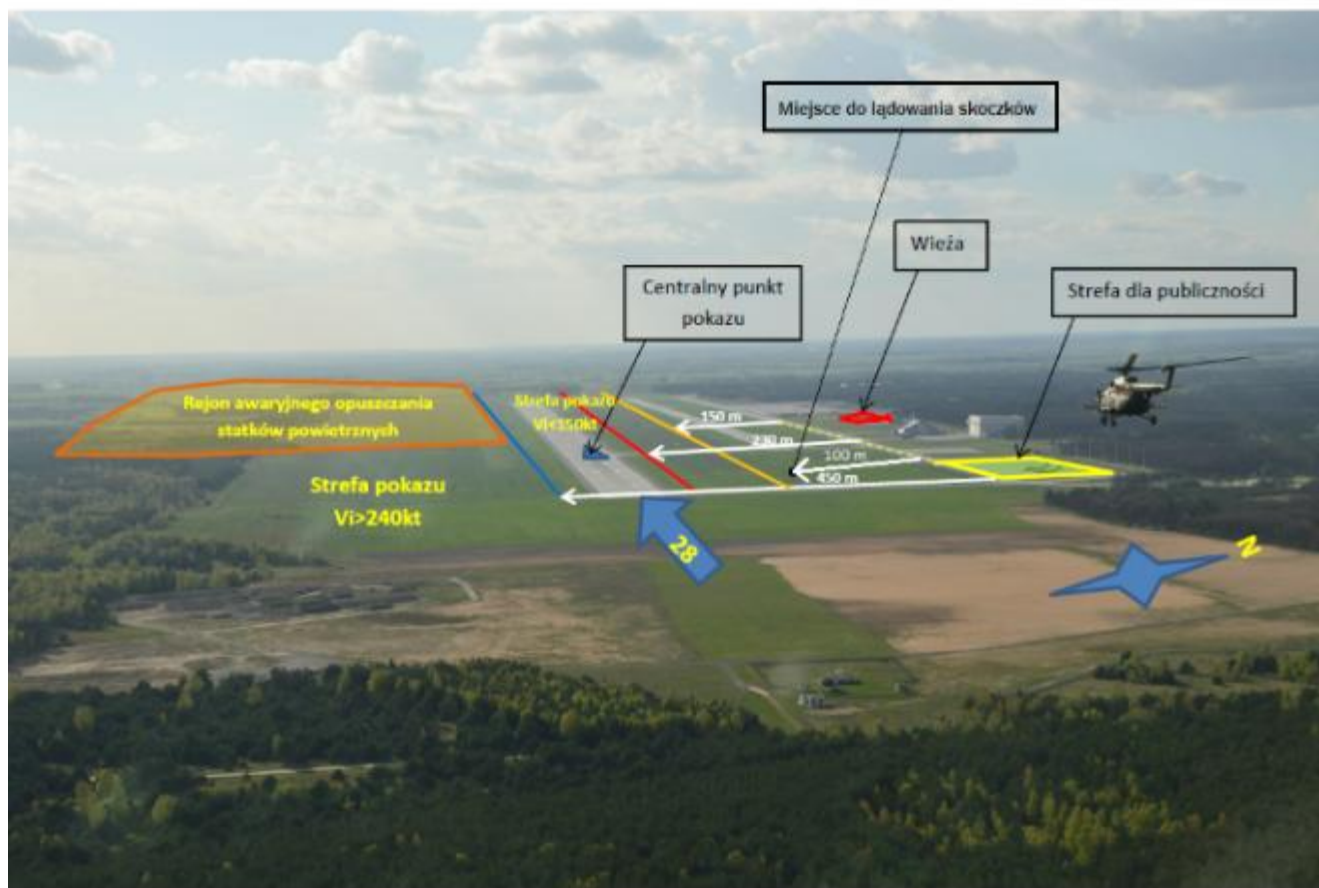

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Organizator Pokazu Lotniczego oraz Dyrektor Pokazu Lotniczego

PLAN MIEJSCA WYKONANIA POKAZU:

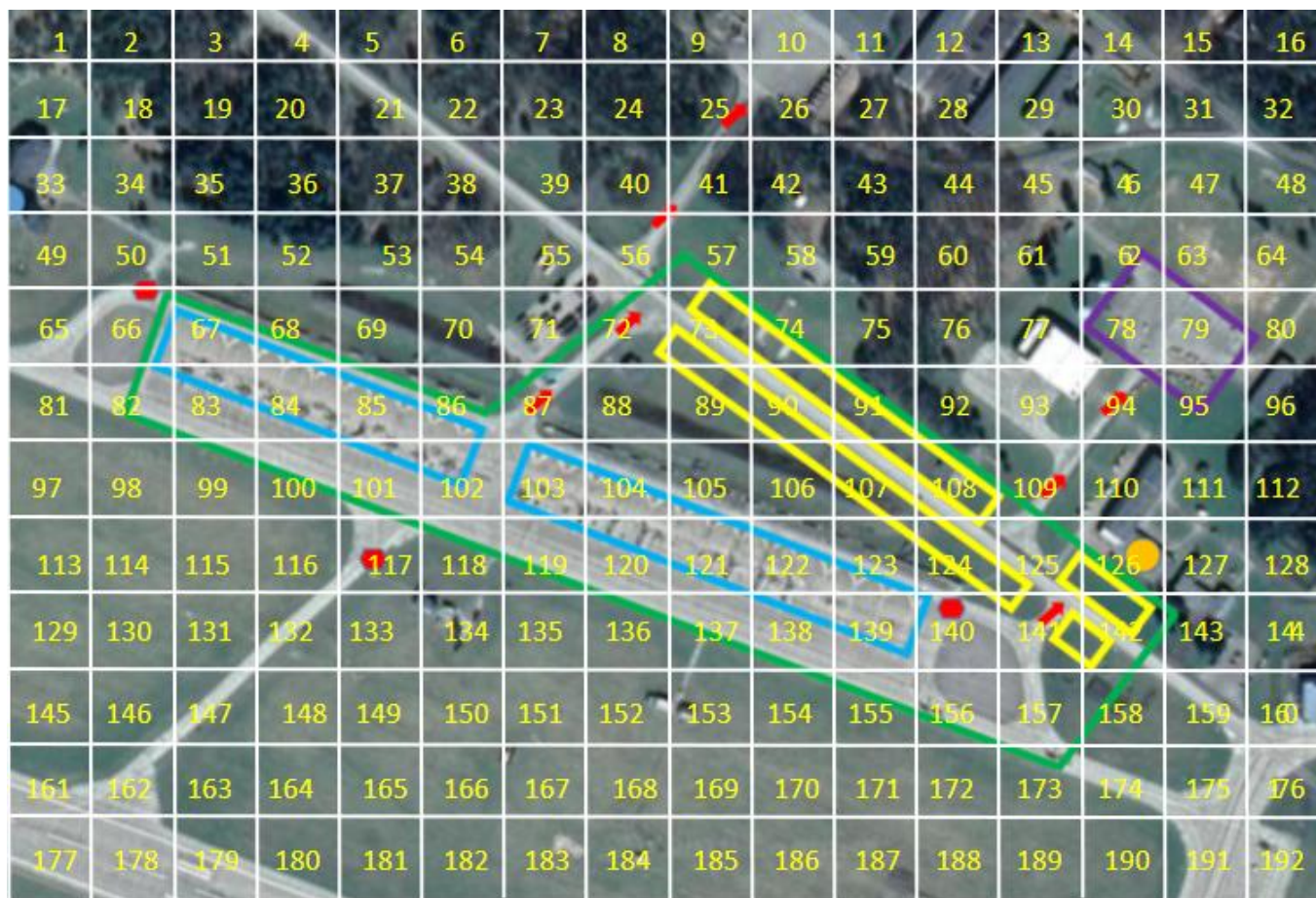

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – PLANOWANIE

Została przygotowana siatka kwadratów

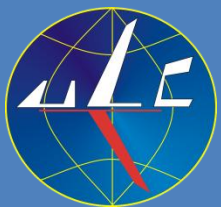
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Organizator Pokazu Lotniczego oraz **Dyrektor Pokazu Lotniczego** powinni przeprowadzić Checklist (5), czy:

- ✓ Miejsce/a postojowe statków powietrznych nie uczestniczących w pokazie lotniczym
- ✓ Miejsce/a tankowania statków powietrznych
- ✓ Miejsce lądowania skoczków spadochronowych z zaznaczeniem odległości od strefy publiczności
- ✓ Miejsca rozmieszczenia służb ratowniczo gaśniczych
- ✓ Miejsca rozmieszczenia punktów medycznych
- ✓ Miejsca rozmieszczenia służb porządkowych oraz służb informacyjnych

- ✓ Miejsca rozmieszczenia stacjonarnych i przenośnych środków gaśniczych
- ✓ Miejsca rozlokowania na ziemi ładunków wybuchowych lub materiałów pirotechnicznych
- ✓ Miejsce zespołu reagowania awaryjnego
- ✓ Drogi ewakuacyjne, bramy i miejsca zgrupowania ludzi po ewakuacji
- ✓ Miejsce komentatora pokazów lotniczych
- ✓ Miejsca/stanowiska przewidziane dla fotoreporterów

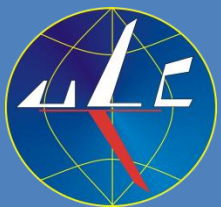
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Złożenie przez **Organizatora Pokazu Lotniczego** dokumentów do Urzędu Lotnictwa Cywilnego

Formularze wniosków dotyczące pokazów lotniczych:

- Wniosek o wyrażanie zgody na przeprowadzenie pokazu lotniczego i obniżenie wysokości lotów akrobacyjnych w strefie pokazu wraz z programem pokazu lotniczego, zgodnie z art. 123 ust. 1b.
- Powiadomienie o zamiarze przeprowadzenia pokazu lotniczego i wniosek na obniżenie wysokości lotów akrobacyjnych w strefie pokazu wraz z programem pokazu lotniczego, zgodnie z art. 123 ust. 1d.
- Wniosek o wyrażanie zgody na obniżenie minimalnej wysokości lotów akrobacyjnych na wysokości mniejszej niż 300 m nad poziomem terenu nad lotniskiem/ w strefie akrobacji.

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Opłata:

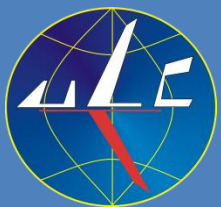
W 2019 roku :

Opłata podstawowa wynosi **165 PLN**, zwiększona o **56 PLN** za każdy dzień wykonywania pokazów dla każdego statku.

UWAGA:

Opłacie podlega:

Wydanie zezwolenia na przeprowadzenie pokazu lotniczego (art. 123 ust 1b ustawy - Prawo lotnicze), tj. opłata podstawowa, to **165 PLN** oraz opłata **56 PLN** za każdy statek powietrzny biorący udział w dynamicznej części pokazu lotniczego w każdym dniu pokazu. (jeżeli statek powietrzny bierze udział w dwóch dniach pokazu to należy wnieść opłatę podstawową 165 PLN plus 2 x 56 PLN)

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Opłata:

Opłatę lotniczą należy uiścić na konto:

Urząd Lotnictwa Cywilnego

ul. Marcina Flisa 2

02-247 Warszawa

Narodowy Bank Polski

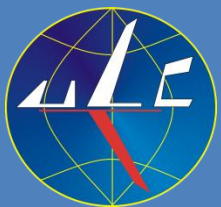
31 1010 1010 0022 9322 3100 0000

Z tytułu:

Załącznik nr 6, Tabela nr 1, część III, pkt 3.13, ppkt 33 „Wydanie zezwolenia na przeprowadzenie pokazu lotniczego”.

Opłacie nie podlega:

1. Trening do pokazu oraz wystawa statyczna statków powietrznych.
2. Powiadomienie o zamiarze przeprowadzenia pokazu lotniczego (art. 123 ust 1d ustawy - Prawo lotnicze).
3. Wniosek o obniżenie wysokości lotów akrobacyjnych w strefie pokazu,

POKAZY LOTNICZE

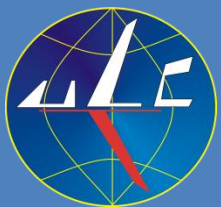
Warsztaty 2019 – **ODPRAWA**

Odprawa przed pokazem lotniczym

Często jest traktowana minimalistycznie i nie wypełnia § 26. w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów lotniczych

W każdym przypadku należy zabezpieczyć właściwe miejsca/pomieszczenia, w których przekazanie właściwych informacji będzie zapewnione w sposób efektywny tj. zostanie zapewniona odpowiednia ilość miejsc dla uczestników odprawy.

W przypadku dużych pomieszczeń odpowiednie nagłośnienie, pomoce do przekazania istotnych informacji (projektory multimedialne, tablice, mapy poglądowe itp.), zapewnienie właściwego tłumaczenia dla uczestników innych państw.

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Odprawa przed pokazem lotniczym

Dyrektor pokazu lotniczego lub osoby przez niego upoważnione podczas odprawy, przekazują jej uczestnikom informacje dotyczące:

1. kierownika programu pokazu lotniczego oraz kierownika lotów;
2. kierownika skoków, jeżeli został wyznaczony;
3. miejsca i czasu trwania pokazu lotniczego;
4. planowanego programu pokazu lotniczego;
5. strefy dla publiczności;
6. miejsca postoju statków powietrznych biorących udział w pokazie lotniczym lub wystawie statycznej sprzętu lotniczego;
7. linii pokazu lotniczego;
8. strefy pokazu lotniczego;
9. przeszkód lotniczych, o których mowa w art. 87 ust. 2 ustawy, zlokalizowanych w strefie pokazu lotniczego;
10. stref wyczekiwania;

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Odprawa przed pokazem lotniczym

Dyrektor pokazu lotniczego lub osoby przez niego upoważnione podczas odprawy przekazują jej uczestnikom informacje dotyczące:

1. warunków, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 4; (warunki wykonywania lotów w czasie trwania pokazu lotniczego, w szczególności ograniczenia dotyczące wysokości i prędkości lotu, dozwolonych manewrów, eksploatacji statków oraz inne ograniczenia mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa wykonywania lotów podczas pokazu lotniczego, z uwzględnieniem uprawnień lotniczych członków załóg statków powietrznych uczestniczących w pokazie lotniczym)
2. częstotliwości radiowych, na których będzie prowadzona korespondencja radiowa, oraz kodów transpondera;
3. minimalnych warunków atmosferycznych;
4. procedur ruchu lotniczego i lokalnych ograniczeń w ruchu lotniczym;
5. ograniczeń w wykonywaniu lotów podczas pokazu lotniczego wynikających ze względów ochrony środowiska, w szczególności ochrony przed hałasem;

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Odprawa przed pokazem lotniczym

Dyrektor pokazu lotniczego lub osoby przez niego upoważnione podczas odprawy przekazują jej uczestnikom informacje dotyczące:

Procedur udzielania pomocy w przypadku zaistnienia incydentu lub wypadku lotniczego;

Procedur obsługi naziemnej, w tym parkowania i uzupełniania paliwa statków powietrznych;

Organizatora pokazu lotniczego, obejmujące jego imię i nazwisko lub nazwę oraz numery telefonów kontaktowych

Numery faksów;

Postępowania w sytuacjach awaryjnych w locie;

Aktualnych warunków atmosferycznych i prognozy pogody na czas trwania pokazu lotniczego.

Osoby, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3, potwierdzają podpisem swoją obecność na odprawie oraz zobowiązanie do przestrzegania warunków wykonywania lotów podczas pokazu lotniczego.

Podpis w imieniu osoby nieuczestniczącej osobiście w odprawie w sytuacji, składa Dyrektor pokazu lotniczego lub osoba przez niego upoważniona.

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – SZKOLENIE

SZKOLENIE SŁUŻB

CESSNA 402 BUSINESSLINER

Photo by: Gary Shephard

Photo by: Timothy Redden

Photo by: Sergey Rimsha

Critical Response Information	
Number of Engines	2
Passenger & Crew Capacity	10 max. (1-2 crew, 9 passenger max.)
Fuel Capacity	102 gal.
Emergency Rescue Access	Page 59
Flammable Materials / Pressure Vessel Locations	Page 60
Fuel and Electrical Shutdown	Page 61

All diagrams provided by Cessna and are located in the Emergency Rescue Access and Fire Fighting Procedures manual.

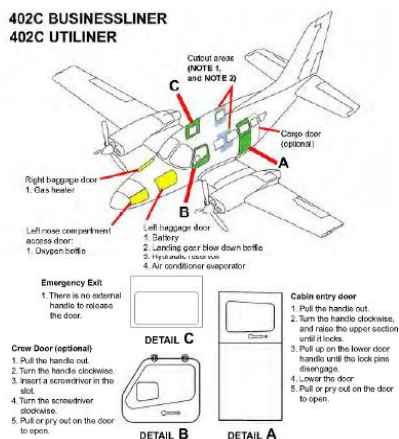
FDOT AVIATION RESPONSE GUIDEBOOK

62

CESSNA 402 BUSINESSLINER

Emergency Rescue Access

402C BUSINESSLINER 402C UTILITER

NOTE 1: To prevent injury to personnel and occupants, out-out areas are to be used only when access through the cabin entry, and emergency exit doors is not possible. If out-out areas must be used, carefully out out the approved area and find where the occupants are before other rules are made.

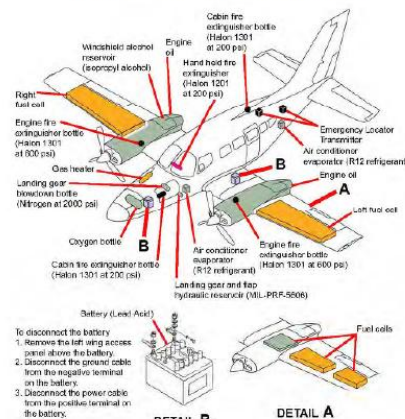
NOTE 2: When possible, use only pneumatic or hydraulic equipment to cut airplane structure. Make sure no fuel or flammable materials are near the area that is to be cut.

FDOT AVIATION RESPONSE GUIDEBOOK

63

CESSNA 402 BUSINESSLINER

Flammable Materials / Pressure Vessel Locations

Wheel fire: If the tires or wheels are on fire, approach the wheels from the forward or aft side. Wheels contain magnesium components.

Fire and smoke: Cabin interior furnishings are made from FAA approved materials, that can cause toxic fumes, melt, and burn when exposed to extreme heat. Use protective clothing and breathing equipment until you are sure the area is safe.

FDOT AVIATION RESPONSE GUIDEBOOK

64

CESSNA 402 BUSINESSLINER

Fuel and Electrical Shutdown

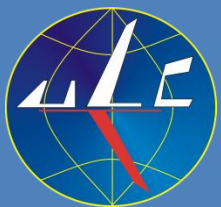
NOTE: Fuel flow to the engines is stopped when the mixture levers are in the IDLE CUTOFF position. To prevent fuel leakage, put the fuel selectors in the OFF position.

NOTE: To fully remove electrical power from the airplane, the battery must be disconnected.

NOTE: Immediately place the master battery disconnect switch to the RESET position and release. This will place the transmitter in the AUTO position.

FDOT AVIATION RESPONSE GUIDEBOOK

65

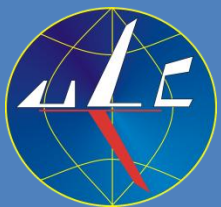
POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Odprawa przed pokazem lotniczym

Osoby zaangażowane w organizację pokazu – osoby funkcyjne - występują w kamizelkach odblaskowych,

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **PLANOWANIE**

Odprawa przed pokazem lotniczym

Piloci uczestniczący w pokazie lotniczym są zobowiązani do występowania w kamizelkach lub kombinezonach lotniczych. Są także zobowiązani do posiadania właściwych identyfikatorów dostępu do odpowiednich stref

POKAZY LOTNICZE

Warsztaty 2019 – **Poradnik**

LEGALNE POKAZY LOTNICZE

Organizacja pokazów lotniczych bez zgody Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego **podlega karze** pieniężnej, zgodnie z art. 209r ustawy Prawo lotnicze.

- **Złóż wniosek lub powiadomienie** do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, jeśli planujesz zorganizowaną imprezę z udziałem publiczności i statków powietrznych.
- **Nie myl** lotniczej działalności statutowej z pokazem lotniczym. Przerwij swoją działalność, jeśli obok trwa impreza z udziałem publiczności lub zgłoś ją jako pokaz lotniczy.
- **Pamiętaj**, że demonstrowanie sprzętu lotniczego lub umiejętności pilotów dla zgromadzonej publiczności jest pokazem lotniczym i wymaga zgody lub podlega powiadomieniu Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.
- **Zadzwoń** do nas 22 520 75 00 lub 22 520 73 55, jeśli chcesz zorganizować legalny pokaz lotniczy. Udzielimy Ci niezbędnych informacji.

Urząd
Lotnictwa
Cywilnego

POKAZY LOTNICZE

SEZON 2019 - PRZEGLĄD, OCENA, WYNIKI

Dziękuję za uwagę
mgr inż. Tadeusz Grono
Urząd Lotnictwa Cywilnego
Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem
tel. +48 (22) 520 - 75 00
mail: pokazy@ulc.gov.pl